

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 249

Maribor, sreda 31. oktobra 1928

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarife
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Maribor pred desetimi leti

ZGODOVINSKE POSLEDICE MAISTROVEGA NASTOPA. — MARIBOR V NEVARNOSTI PRED MADŽARSKO SOLDATESKO. — BREZUSPEŠNOST BOJEV ZA MARIBOR.

Maribor, 31. okt.

Prvi november — dan mrtvih je bil silno živ in za pozno zgodovino trajno znamenit dan jugoslovanskega Maribora. Že včeraj opisani iniciativni nastop g. Maistra je bil odločilen za usodo Maribora. Po znanih dogodkih v Meljski vojašnici in po naredbah radi vojaštva nemške narodnosti je odšel g. Maister v Narodni dom, kjer so bili zbrani od Narodnega sveta predsednik dr. Verstovšek, podpredsednik dr. Rosina, tajnik prof. Voglar, odbornik dr. Koderman, potem poštni uradnik Klemenčič, jurist Dobrave in še nekateri drugi.

Tedaj je Narodni svet imenoval g. Maistra generalom, da mu da napram vojaštvu in civilnemu prebivalstvu avtoritativen čin za rešitev velike in težke naloge, katero je sam prevzel v tako usodnem trenutku.

Namenjat se je pa pojavil odposlanec graškega vojaškega poveljstva (Militär-Kommando Graz) brigadir Ullmann. Ko se je predstavil je razkazal, da ga je odposlalo omenjeno poveljstvo v Maribor, da bi pomagal s svetom in z vojaštvom tukajšnjemu Narodnemu svetu. — Seveda nemškemu!

V svoji knjigi »Naš Maribor« pripoveduje general Maister o tem obisku takole:

»Zavrnil sem vsako njegovo in graško pomoč. On pa je nadaljeval, da ima tudi povelje, vse potrebno poskrbeti za nastanitev enega popolnega pešpolka, ki pride ponoči v Maribor in je s posebnim naglasom poudaril, da vendar ne gre, da bi jaz kot major zapovedoval podpolkovnikom in polkovnikom. Odhiti sem tudi to, češ, da Militär-Kommando v Gradcu nima sploh nobene pravice več vtičati se v mariborske vojaške zadeve, ker je postavljeno za Spodnje Štajersko že novo jugoslovansko vojaško poveljstvo, katerega glava sem jaz in bom opravil v Mariboru in drugo s svojimi vojaški vse sam. Pokazal sem mu tudi imenovalno listino za generala, ki mu jo je raztolmačil njegov slovenščine večji pribočnik. Brigadir je silno osupnil in zaprosil, da bi se smel udeležiti še sestanka polkovnih poveljnikov in pripomnil, da je zanj slučajno zvedel na poti z železniške postaje.

To sem mu brez pomisleka dovolil in ker je bila 11. ura že proč, sem se kar brž odpravil z njim, njegovim pribočnikom, dr. Verstovškom in dr. Rosino na okrajno glavarstvo, kjer so že čakali vsi pozvani poveljniki. Sporočil sem jim svojo imenovanje za generala in odredil, da se vojaštvo nemške narodnosti odpusti, ali pa zbira v Dravski vojašnici, od koder odide po mojih navodilih v Nemško Avstrijo. Vsi so sprejeli to mojo odredbo brez ugovora razen stotnika 47. pešpolka, ki je zahteval »ves tren in sploh vse imetje tega polka, če že mora res iz Maribora.« Pa tudi tega stotnika je minila vsa objestnost, ko sem mu bil zapretil, da ga postavim kot upornika pred naš nagli sod. Za odhod določenemu nemškemu oddelku, sem dodelil samo dva dvo-vprežna voza za prevoz častniške prtljage in živil za en dan.

Brigadir Ullmann se je nato kar hitro poslovil z besedami: »Ich sehe, dass ich hier nichts mehr zu tun habe« in se vrnil s prvim vlakom v Gradec, jaz pa sem od

šel v Meljsko vojašnico pripravljati za popoldne povelja in navodila.

Popoldne, ko se je vršilo razoroževanje in odpravljanje nemškega vojaštva, je bila pa tudi znamenita tajna seja občinskega sveta. Prisostvoval je mariborski državni poslanec Wastian, ki je prišel iz Gradca. Poročal je, da je mariborski Narodni svet zahteval zase vso politično upravo Spodnje Štajerske ter da je dr. Verstovšek zagrozil, da se drugače prepreči ves izvoz živil iz Spod. Štajerskega proti severu. Zahtevala se je tudi samostojnost glede prehrane za Štajersko in tako so morali graški zastopniki ugoditi zahtevam Narodnega sveta. Wastian je naglašal, da so to tem lažje stori, ker pojde pri nameravani oddaji političnih voditeljskih mest samo za nekatere gospodarske uradnike in bodo vsa ta imenovanja sploh le začasna — nasproti pa bodo imeli Nemci, kar se tiče prehrane, samo dobiček.

Zagotovljena je tudi nedotakljivost samouprave Maribora. V istem smislu se je zavzel Wastian v Gradcu za Ptnj.

Povdarjal je tudi, da bo treba delo likvidacije avstrijske države voditi prav posebno razumno, premeteno in krepko ter da je položaj mesta sicer težek, nikakor pa ne brezupen, zlasti ker imajo Nemci za bližajoča se pogajanja odlično priložnost v rokah in je torej pričakovati, da se jim izpolnijo njihovi nacionalni želje. Sploh pa je z ozirom na prehrano dežele sporazum s Slovenci neizogiben.

Wastian je dalje priporočal, da preuredimo Nemci svoje predvojno mišljenje in ravnanje in začno računati z novimi razmerami. Naravno je tudi, da se Nemci na nobenih pogajanjih ne smejo kazati gospodov, Slovenci pa imeti za ljudi nižje vrste: enega Slovence ali dva bodo morali sprejeti celo v prehranjevalni svet.

Vse boš, kakor Slovenci, pa je bilo treba po Wastianovem mnenju okleniti se mariborskih nemških socialnih demokratov, ker so njihovi zastopniki dotlej še na vseh pogajanjih kazali toliko razumevanja za nastale težke razmere, da bodo mariborskim Nemcem v skupnem delovanju krepka opora, posebno ker je tudi vlada na Dunaju pretežno socialno demokratična. Pri narodno-političnih pogajanjih s Slovenci pa bo za mariborske Nemce še prav posebne važnosti sodelovanje socialnih demokratov, ki so kar brez vseh ovinkov priznali, da niso nikakoli dozdrevni brezdomovinci, temveč da bodo nemški socialni demokrati gotovo podpirali priklonitev Maribora k Nemški Avstriji. Treba bo torej že iz narodnostnih ozirov to močno skupino upoštevati in pritegniti k skupnemu delu.

Na Wastianove besede se je sklenilo, da dobe v mestnem gospodarskem svetu Nemci 16 glasov, socialni demokrati 4, Slovenci pa 2, to pa zato, da se po tem številnem razmerju zastopnikov »že na zunan pokaže moč posameznih strank« (General Maister: »Naš Maribor«).

Ta seja je razpravljala tudi o varnosti mesta ob navalu vračajočega se vojaštva. Večina je bila mnenja, da bo zado-stovala mestna straža. To je bilo seveda smešno in poslanec Wastian je zatrijeval, da je že posredoval v Gradcu, da se Maribor priključi vojaške-

V pričakovanju Koroščevega odgovora Savčiču

USTAVITEV IZPLAČEVANJA POSLANSKIH DNEVNIC POSLANCEM KMEČKO-DEMOKRATSKE KOALICIJE. — KDO NAJ VODI VOLITVE?

BEOGRAD, 31. oktobra. Miloš Savčič je danes odpotoval v Bosno, kjer ostane par dni. V političnih krogih se zatrjuje, da mu bo ministrski predsednik dr. Korošec dal v soboto imenom vseh vladnih strank odgovor, ki bo merodajen za nadaljni razvoj Savčičeve akcije. Današnji beograjski listi poročajo, da je v načelu že dosežen sporazum glede volitev, vrše pa se le še pogajanja o vprašanju, kdo naj izvede volitve. Režimske stranke so za to, da se poveri volilni mandat koncentracijski vladi, sporazumaši pa so mnenja, da bi morala izvesti volitve nevtralna vlada.

BEOGRAD, 31. oktobra. Predsednik narodne skupščine, Ilija Mihajlovič, je dal danes blagajniku narodne

skupščine nalog, da naj pri izplačevanju poslanskih dnevnic postopa strogo po skupščinskem poslovniku in izplača dnevnic samo onim poslancem, ki se redno udeležujejo sej. Na ta način skušajo napraviti režimovci na poslance KDK nov pritisk, da bi jih prisilili k povratku v skupščino.

BEOGRAD, 31. oktobra. Ob 11. dopoldne se je sestel ministrski svet, da na zahtevo finančnega ministra odobri posojilo monopolne uprave, sklenjeno s švedskim trustom.

PARIZ, 31. oktobra. Danes je prišel semkaj z Dunaja poslanec dr. Trumbić. V kakšni misli, ni znano, vendar pa se domneva, da ima posebna naročila od vodstva KDK.

„Grof Zeppelin“ blizu Irske

PRESTAL JE NENAČADNO VIHARNO NOČ. — PRIPRAVE V FRIEDRICHSHAFNU ZA SPREJEM.

FRIEDRICHSHAFEN, 31. oktobra. Po zadnjih vesteh je zrakoplov »Grof Zeppelin« preletel že 2/3 puta in se bliža ob ugodnem vremenu jugozapadni obali Irske. Če se bo polet nadaljeval s sedanjo brzino, je računati, da bo prispel zrakoplov že danes zvečer v Friedrichshafen.

Po poročilih, ki so prispela davi, ima »Grof Zeppelin« za seboj silno viharo noč. Kljub neprestanemu izpreminjanju smeri in previdni navigaciji je zašel zrakoplov v silen vihar, ki ga je več ur premetaval in se je značala ladja zibala kakor majhen čoln na razburkanem morju. Hoteč se izogniti viharjem, je plul »Grof Zeppelin« nekaj časa v smeri proti Španski, šele proti jutru se mu je posrečilo doseči ugoden veter, tako da plove po najnovejših vesteh s hitrostjo 160 km na uro v jugozapadni smeri proti Irski. Ob enih ponoči je dosegel 48 stopinj 47 minut severne širine in 22 stopinj 3 minute zapadne dolžine, ter je bil oddaljen še približno 1000 milj od Irske. Ker napovedujejo vremenske postaje ugodnejše vremenske prilike, se smatra, da se bo vršil zadnji del poleta brez vsakih težkoč.

mu območju nemško-avstrijske države. En popoln madžarski polk je že določen za Maribor.

Wastian je še omenil, da je dobil pooblastilo za izjavo, da je mesto res že uvrščeno v ozemlje, ki sklepno velja za podrejeno nemško-avstrijskemu vojaštvu mu poveljstvu v Gradcu in da bo vojaška oblast vse storila na korist Maribora in za njegovo priklonitev k Nemški Avstriji.

Dr. Orosel se je pa v zvezi z Izvajanj podžupana Naska vendar še potegoval za pomoč 47. pešpolka, češ, da bi se tej varnostni odredbi ne mogli upirati niti Slovenci niti socialni demokrati, a Wastian je zopet nasprotno poudarjal, da se je treba o vseh vojaških ukrepih prej zediniti s Slovenci in socialnimi demokrati. Pač pa naj se župan takoj po tem spo-

V Friedrichshafnu pripravljajo svečan sprejem dr. Eckenerju in posadki zrakoplova. Vsi hoteli v mestu in okolici so že več dni popolnoma zasedeni, vendar pa prihajajo v mesto še vsak dan nove množice. Tudi vse vstopnice na letališče so že razprodane. Po vsej Nemčiji vlada radi posrečenih poletov »Grofa Zeppelina« silno navdušenje.

Planinski koledar

za leto 1929 izide začetkom meseca novembra. Uredil da je znani prijatelj planin in turistični pisatelj g. Brunon Rotters sodelovanjem g. K. O. b. e. k. a. nadučitelja v p. Koledar vsebuje vse, kar neobhodno rabi turist na svojih izletih širom Slovenije. Je zelo lično izdelan in vezan v platno z belim natiskom. Naklada koledarja ni velika in se naj radi tega prijatelji planin požurijo z nabavo.

Javna ljudska knjižnica v Melju.

Posečajte knjižnico v trafiki Belle, ki izposoja za malenkostno odškodnino krasne knjige. Izposojevalnina 1 Din oz. 2 Din. Knjižnica posluje ob torkih in botah od 14. do 17. ure.

razumu dogovori z graško vojaško oblastjo o nujni priskrbi oborožene pomoči za Maribor.

Te važne Wastianove izjave nam kažejo, kako globoko so bli mariborski Nemci, graška vlada in tamkajšnje vojaško poveljstvo prepričani, da pripade Maribor Nemški Avstriji. Tudi je jasno, da so imele graške vojaške in civilne oblasti prav resno voljo izpolniti vse obljube, ki so se tikale obdržanja, oziroma osvojitve Maribora za Nemško Avstrijo. Živ dokaz temu je bil njihov odposlanec brigadir Ullmann, ki je prišel v Maribor: urediti potrebno za nastanitev enega polka in v podporo Volksratu.

Ko so se v teh naklepih in nadah mestni očetje razhajali, je bil general Maister že gospodar Maribora in vsi boji za mesto so postali brezuspešni.

Vseh mrtvih dan

PRAZNIK GROBOV. — TIHO SELIŠČE NEKDANJCEV... — STO SPOMENIKOV POMENLJIVIH. — CVETJE SE POSLAVLJA.

I.

Vsako leto se vrača k nam praznik grobov: Vsi sveti. Resnoba grobov je bila in je predmet meditacij pesnikov in pisateljev vseh vekov. Kje je slovenska hiša, ki ne bi poznala n. pr. grobnih žalujk nesmrtnega goriškega slavčka Simona Gregorčiča?

Pri vsaki farni cerkvi, zunaj vsakega mesta in naselbine je vrt, — velika božja njiva — ograjen s kamenitim zidom. Za njim raste resnobno drevje: vrbe žalujke, ciprese in temni bor... Vmes so spomeniki, mali in veliki — kakor so tudi v življenju ljudje mali in veliki, samo, da je na tej poslednji postaji človekovega križevega pota usojen marsikateremu pritlikavcu spomenik pristojen gigantu, dočim je grob slednjega zapuščen... O, v spomenikih na grobovih je razlika, ni tiste idealne socialne enakosti, kakor v osrčju zemlje...

Miren je ta kraj. Posvetni šum nima semkaj dostopa. In če prihaja mimo pokopališča truden popotnik, — obupajoč pod pezo svojih težkih brig, si oddahne: Tu bo konec hoje slehernemu, ki tarna čez pezo življenja...

II.

»Tiho selišče nekdanjcev« pravi naš Simon Gregorčič, ki je v svojih večno lepih posmrtnicah slutil hladni dih bele žene. — Da, nekdanji. Po telesu. Kar so ustvarili duševnega, je ostalo, je kot zdravo seme rodilo obilo sadu za živeče rodove, telesni ostanki pa so bili izročeni trohnobi. In ko je pesnik primerjal svoje srce tihi božji njivi, ki se za dan, dva odeva v pomladno cvetje, je našel — prevaranec — okrutno paralelo med svojim srcem in

tju kruti smrti.

pokopališčem: Nešteti mrličji spijo nevzdržno spanje, to so strte nade in načrti, ki so zapadli v najlepšem cvetju.

III.

Z globoko resignacijo gleda te dni sleherni miselni človek na vojaško razporejene vrste grobov, v katerih spé pokojniki vseh narodnosti, ver in političnih prepričanj: »Sto spomenikov pomenljivih«... govori, kdo in kaj je bil pokojnik v življenju. Po petičnosti so zgrajeni ti spomeniki in opremljene grobnice, a vmes so zapuščeni grobovi — pozabljenih, ki so pesniku tako globoko zajeli dušo, da je zaklical:

»K r i ž izklesajte mu v spomin, a velik bo naj in težak!«
Kajti težak križ bi bil najvernejši simbol njegovega življenja...

IV.

Mnogo je anomalij na svetu, mnogo anahronizmov v življenju in zakaj bi vsega tega ne bilo na poslednji postaji naše romarske poti?

... Ali je to cvetje, ali so te trepetajoče lučke res izraz ljubezni? Ali znak spoznanje krivice? Ali so te skrbne roke, ki grebejo po hladni zemlji grobnih holmov tudi v življenju božale skrbni pokojnikove? Niso morda sadile trnja na grede njegovih idealov?...

Take in enake misli navdajajo človeka, ki se je z neko samemu sebi nepojmljivo resignacijo spreha med grobovi in nehoje vzklikne s pesnikovo boljjo v duši:

»Sadite nam raje v življenju cvetic, a trnje shranite za gróbe...«

Odkritje velike ponarejevalske delavnice

VAŽNO ODKRITJE V PONAREJEVALNI AFERI POTOČNIK - RUPNIK. — SEDAJ SE BODO ŠELE NAŠLI VSI POMOČNIKI.

Maribor, 31. oktobra.

V predstavi policijskega šefa je bil danes velik kup raznovrstnega orodja: razstavljeni ročni tiskarski stroj (Handhebel presse), več valjarjev za prenašanje barv, večja zaloga kemikalij in barv, velik fotografski aparat, mnogo plošč in fotografskih osnutkov, cela biblioteka o tiskarstvu, barvotisku, fotokeramiji itd. To je kompletna delavnica ponarejevalcev bankovcev.

Ustanovitelja tega »podjetja« sta Jurij Potočnik in njegov kompanjon Franc Rupnik. Ponarejevanje denarja je bilo pri Potočnikovih »domača obrt«, ki je za tri člane rodbine tragično končala. Pod Avstrijo sta Juriju v kaznilnici Karlau umrla oče in brat, Jurij je odsedel okrog 15 let, ponarejevalska strast ga pa ni zapustila. Komaj smo dobili dinarske bankovce, se jih je že lotil. Ponarejal je stotake in nekdanje velike modre tisočake. Ti so bili posebno mojsterski. Falsifikat se je spoznal šele po biserni ovratnici ženske figure.

Pred približno štirimi leti je bil romantičen lov za ponarejevalcem Potočnikom, ki se je z zasledovalci boril ter enkrat tudi utekel iz bolnice. Končno so ga le prišli ter zajeli tudi dosti njegovega orodja. Kot njegov sotrudnik je bil zaprt bivši orožnik Franc Rupnik. Prva porota je Potočnika obsodila na 20 let, Rupnika pa oprostila. Potočnik v preiskavi in po obsodbi ni črnil niti besedice, delal se je tudi blaznega. Očividno ga je pa jezilo, da se je tovariš izmazal in začel je govoriti. Nekoč se je izrazil, da to ni vse, kar so našli v njegovem skrivališču. Več pa ni bilo mogoče spraviti iz njega.

In ravno na dan, ko je bil Rupnik drugič pred poroto ter je bil tudi obsojen na sedem let, je Jurij Potočnik — umrl v kaznilnici.

S tem bi bilo pravici zadoščeno in vsa zadeva končana, če ne bi bila policija ves čas neumorno iskala orodja, o katerem je govoril tudi sam pokojni ponarejevalec Potočnik, ter raziskovala vse, kar je ostalo od ponarejevalske družbe

še v tajnosti. Policija je ugotovila, da je bil že junija 1922 v neki mariborski tiskarni kupljen star ročni stroj, imela je slike tega modela, vedela je, da se je vršilo ponarejevanje v večjem obsegu in iz gotovih okolnosti je sklepala, da je ponarejevalska delavnica kompletno ali vsaj en del še skrit nekje na Dravskem polju.

Včeraj popoldne je bilo odkritje v Spodnji Polskavi. Šef policije g. nadv. Kerševan je bil dvakrat na mestu, ki mu je po vseh kombinacijah ostalo najbolj sumljivo in drugič je tudi odkril vso delavnico na podstrešju neke kmečke hiše. Gospodar se je izgovarjal: Hiša je ob cesti, tuji ljudje večkrat kaj shranijo pri nas in tako je tudi to ropotijo shranil neki voznik, češ, da pride ob priliki zopet ponjo. Jaz niti ne vem, kaj in čemu je vse to. — Nekaj je pa le moral vedeti, ker je plošče skrbno spravil v omari. — Kmet je aretiran, da se dožene, v kaki zvezi je bil s pokojnim Potočnikom in posebej še z Rupnikom.

Dognati se mora, kdo je še vse bil v ponarejevalski družbi, koje orodje — zlasti sedaj najdeno — priča, da se je mnogo delalo. Valjarji za prenašanje barv so zelo obrabljeni. Šef družbe je bil silno iznajdljiv. To se vidi že iz poskusov, kako si je pripravljaval primerno strukturo papirja za ponarejene dolarske in lirske (1000) bankovce. Prvi imajo karakteristične rdeče kot las tenke črtice — ravne in zavite, preko drugih pa gredo tanke proge in črtice kakor pri svili. Da je to pogodil, je lepil na papir rdeče svilene niti in od vseh strani je fotografiral razne koščke svile. Tudi o uporabi barv se je temeljito in uspešno učil iz svojih mnogoterih knjig.

Z odkritjem te delavnice je če že ne drugo vsaj to doseženo, da ponarejevalec ko pride iz kaznilnice, ne bo mogel nadaljevati svojega dela.

Ravno te dni, ko se mu je posrečilo to važno odkritje, ima šef mariborske policije g. Kerševan sedemletnico svojega uspešnega delovanja v Mariboru, kjer je policijo temeljito preuredil.

Mariborski in dnevni drobiž

Mariborska oblasna skupščina

je sklicana za 5. tm. ob 10. dopoldne k jesenskemu zasedanju v kazinski dvorani v Mariboru. Po otvoritvi bo sledilo takoj poročilo velikega župana mariborske oblasti ter poročilo predsednika oblasnega odbora. Obenem bo predložen tudi oblasni proračun za leto 1928.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 31. oktobra ob 20. uri »Jesenski manevar«, ab. A. Gostovanje gđ. Lu-bejeve.

Četrtek, 1. novembra ob 20. uri »Therese Raquin«. Znižane cene. Kuponi.

Petek, 2. novembra ob 20. uri »Therese Raquin«. Gostovanje v Celju.

Sobota, 3. novembra ob 20. uri »Moj oče je imel prav«, ab. B. Kuponi.

Prihodnja številka »Večernika«

izide radi praznika Vseh svetnikov v petek, dne 2. novembra ob običajni uri.

Mestni avtobusni promet

bo vozil na praznik Vseh svetnikov že dopoldne kakor tudi popoldne z vsemi razpoložljivimi vozmi in sicer od Glavnega trga do Pobrežja po običajni poti. Za ta dan se tudi ukine promet na progi 6, t. j. Glavni trg—Melje. Občinstvo se v lastnem interesu naproša, da zasede vozove le v toliko, kolikor imajo posamezni vozovi predpisanih prostorov.

Koncert pianista prof. Noča.

V petek, dne 15. novembra bo koncertiral v veliki kazinski dvorani ljubljanski pianist prof. Noč, ki se nahaja na turneji v inozemstvo. Opozarjamo že danes na ta zanimiv koncert.

Ljudska univerza v Mariboru.

Brazilija — je tema dveh veleinteresanjih predavanj, ki se bosta vršili v petek, 2. novembra v Anolo kinu in sicer ob 5. pop. in ob 8. zvečer. S skrivnostjo, preteklostjo in čudovito sedanjostjo bo nas seznanil g. inž. Guido Grubič, ki se je rodil v Mariboru, a je postal tekom 15letnega tamkajšnjega bivanja že pravi Braziljanec. Seznanil nas bo z vzemi pridobljenimi izkušnjami in s tamkajšnjimi razmerami. A razen predavanj nas bo z vso nazornostjo popeljal v tuje pokrajine 2000 dolgi zelo lep film. Kogar interesira tuj svet, naj ne zamudi te ugodne prilike! Blagajna bo odprta eno uro pred vsako predstavo. Vstopnice po 12, 10, 8, 6, 4 Din, dijaki plačajo polovico.

Velika sramota za Maribor

bi bila, če bi se uknilo delovanje ene najbolj človekoljubnih ustanov — ambulaterija Protituberkulozne lige. Kakor čoznavamo, se ima boriti uprava ambulatorija, ki je imel svoječasno na stotine podpirajočih članov in ki vrši že dolgo vrsto let nad vse uspešno svojo nalogo med vsemi sloji mariborskega prebivalstva — že delj časa z denarnimi težkocami. Borni prispevki ambulatorija, ki ordinira večinoma brezplačno, nadostujejo komaj za tekoče režijske stroške, tako da društvo Protituberkulozna liga pri najboljši volji ne utegne kriti izdatkov, nastalih radi izvršitve neobhodno potrebne prenove ambulaterija v Gregorčičevi ulici. Upamo da bodo poklicani krogi in njim na čelu mestna občina storili vse, da se reši Protituberkulozna liga razmeroma majhnega dolga in da se ji omogoči tudi vnaprej nemoteno delovanje.

Izpit za rez. letalskega oficirja

je položil v Petrovaradinu te dni med drugimi Slovenci tudi Mariborčan, novinar in znani športni delavec g. Veko Cizel, ki se povrne jutri iz svojega vojaškega službovanja.

Jadrnica se potopila.

Nedaleč od Brača se je potopila jadrnica »Radnik«, last kamnoseške družbe na Braču, ki je prevažala kamen. Škoda znaša nad 100.000 Din in je tem občutnejša, ker niti jadrnica niti tovor nista bila zavarovana.

Krajevna organizacija SDS za II. okraj mesta Maribor, priredi v soboto, dne 3. novembra ob 8. zvečer v prostorih gostilne g. Hönigmana politično zborovanje, na katerem bo govoril narodni poslanec dr. Pivko, g. Kejžar in obl. tajnik SDS g. Spindler. Prosimo, da se članstvo tega zborovanja polnoštevilno udeleži.

Ljudska knjižnica

v Mariboru posluje na Vseh svetnikov od pol 10.—11. ure dopoldne.

Narodno-strokovna zveza,

podružnica za mesto Maribor, ima ustanovni občni zbor v nedeljo, dne 4. novembra ob 10. dopoldne v predsobi tajništva SDS, Cankarjeva ul. 1. Prosimo za polnoštevilno udeležbo članstva. Odbor.

Ukradeni avto.

Pred nekaj dnevi je bila izvršena v Zagrebu tatvina, kakršne se dogajajo običajno le v vele mestih. Ukraden je bil namreč avtotaks, last nekega siromašnega šoferja, ki je prišel radi tega v velike materialne nepravilike. Lastnik je pustil svoj avto na dvorišču neke hiše v Illici in se sam za trenutek odstranil po poslih. To priliko je porabil neznanec, se vsedel v avto in se bliskoma odpeljal z njim. Policija je bila sicer takoj obveščena o nenavadni tatvini, vendar so bila poizvedovanja zaman. Včeraj pa so v Banjaluki v Bosni čisto slučajno izsledili ukradeni avto. Z njim je namreč neki šofer po izredno nizkih cenah prevažal potnike iz mesta v okolico in nazaj. Nenavadno nizka cena se je zdela celo strankam sumljiva. Ko pa je zvedela za stvar še policija, se je pričela zanimati za šoferja in njegov avto in res kmalu dognala, da gre v tem slučaju za avto, ki je bil ukraden v Zagrebu. Šofer je bil seveda takoj aretiran in izročen sodišču, kjer je že priznal tatvino z izgovorom, da je izvršil dejanje samo vsled tega, ker je bil brez posla.

Obseg agrarne reforme v Jugoslaviji.

Od 843 veleposestev v državi, ki so prišla pod agrarno reformo, jih je 724 last naših državljanov, 119 inozemcev. Po narodnosti lastnikov je Srbov, Hrvatov ali Slovencev 601, Čehoslovakov 10, Poljak 1, Francoz 1, Nemcev 121, Švicar 1, Angleži 3, Rumunov 5, Italijanov 10, Madžarov 86, Židov 5. Vsa veleposestva obsegajo 2.209.356 juter, od teh je obdelane zemlje 839.416, pašnikov 274.724, šum 928.167 juter. Do konca 1. 1927. je bilo razdeljenih 358.388 juter: med kmete, ki so delali na veleposestvih ali imajo svoja zemljišča tik veleposestev, 183.544 juter; 18.467 dobrovoljcem 153.694 juter; 3279 kolonistom iz drugih krajev 28.375 juter; takozvanim avtokolonistom 21.919 juter; 2567 optantom 14.936 juter; za zgradbo 27.086 hiš z vrtovi 11.827 juter; teh hiš se je zgradilo doslej 10.741. Tujci državljani, ki so imeli največja in najlepša veleposestva, so dvignili tožbe proti naši državi pred mednarodnim sodiščem v Haagu. Najtežja je tožba bivšega avstrijskega nadvojvode Friderika radi ogromnega veleposestva Belje.

Mariborskim juristom

javljamo, da si lahko naročijo pri Knjižarni Tiskovne zadruge na Aleksandrovi cesti 13 v Mariboru za subskripcijsko ceno 160 Din (v celo platno vezano 180 Din) knjigo: dr. Stanko Lapajne »Mednarodno in medpokrajinsko zasebno pravo kraljevine SHS s pravnimi granami posestrimanih«. Knjiga se lahko plača v štirih zaporednih mesečnih obrokih. Ker bo knjiga, potem ko izide, v podrobnih prodajih dražja, se opozarjajo zainteresirani, da ne zamudijo ugodne prilike subskripcije.

Esperanto.

Začetkom novembra pričnejo trimesečni slovenski in nemški esperantski tečaj v Cankarjevi šoli. Priglasijo se sprejemajo do 5. novembra v trafikli poleg Preisa v Gosposki ulici. Pojasnila istotam. 2095

Jadranaši!

Jutri ob 15. uri vsi na pokopališču, kjer bomo zapeli žalostinke za umrliimi člani društva. Zbirališče pred pokopališčem. Pevovodja. 2090

Slava mrtvim!

Spomnimo se v svetovni vojni padlih rojakov Mariborčanov! V proslavo njih spomina izvajajo Slovensko pevsko društvo »Maribor« dne 21. novembra 1928 znameniti Mozartov **REQUIEM**.

Na pohorskem pokopališču

Majhno je in štiriočlato; ne obdaja ga nobeno preperelo zidovje kakor običajno v mestih, kjer grešni svet rad z visokimi zidanimi ograjami zakriva ono mesto, ki bi sicer človeka vedno, kadar gre pot mimo njega, spominjalo, da se bo tudi konec njegove poti nekoč se tu poizgubil v hladni črni zemlji. Pohorsko pokopališče te ograje ne pozna; oni, ki bodo prej ali slej vsi tu počivali, je tudi ne potrebujejo. Pohorsko pokopališče ni ločeno od svoje okolice; je samo poseben del lepega pohorskega sveta; posvečeno zato, ker veže preteklost preko sedanjosti z bodočnostjo po onih, ki so že tam, in po onih, ki bodo še prišli tja za vedno počivat. Stvarnikova roka je okoli njega postavila samo živo mejo, ograjo, ki nikoli ne strolni, ki se vsako leto kakor ves rod človeški sproti pomladi, da z veseljem vsako vrgred vedno znova prihajajo v njo valit drobne ptičice in sladkih, posmrtnih pesmi prepevat vsem onim, ki tam spijo. Samo dve lesi sta v njej, ozki a vendar toliko široki, da morejo skozi oni, ki prinašajo in spremljajo semkaj k najprijetnejšemu snivanju leto za letom po kakem starčku ali staro ženo, včasih tudi kako še ne razveleto cvetlico.

Sredi planice, ki se razprostira med to nizko mejo, jedva štirideset korakov dolgo in trideset korakov široko, stoji bela cerkva, ki s svojim rdečo gorečim, koničastim stolpičkom radovedno in proseče gleda proti nebu, kakor da bi hotela zvedeti, kako se godi dušam onih, ki jim je izprosila vstop v boljše življenje. Štiri kote ima živa meja: v vsakem kotičku stoji pa ena mlada lipa. Kadar pripeljejo ptičice z juga ljubo pomlad tudi na Pohorje, siplje vsaka izmed njih duhteče cvetje na grobove, da so vsi pisani in lepši kakor najljepši na mestnem pokopališču. Ko pa pride jesen, padajo raznje velike, debele solze; kajti lipa ima mehko srce in čuti z vsemi onimi, ki se na praznik Vseh svetnikov in drugo jutro na vseh vernih duš dan zbirajo na zadnjem počivališču predragih svojih rajnikov. Te štiri lipa pa so tudi štiri velike sveče, ki gore ob grobovih ne le ob doletenih dneh kot one, ki jih prižigajo ljudje, ampak vse leto. Pohorsko pokopališče ni ločeno od ostalega sveta: pod lipo so postavili drvarji mizice, na katere vsakdo lahko sede k prijetnemu počitku in koristnemu premišljevanju.

Ni mnogo grobov na tem pohorskem pokopališču. Saj je Luka Heb, oni, ki je bil namenjen za duhovniški stan, pa je moral potem prevzeti gospodarstvo na Hlebovini na Smolniku, postavil to cerkvico pred sedemdesetimi leti približno; menda l. 1860. Kar jih je na Smolniku od tedaj do danes umrlo, ti počivajo tam. Priprosti grobovi, ki krijejo v sebi zlate zaklade zlatih ljudi. Komaj petnajst jih je, da imajo ob vzglavju križce; vsi so leseni, brez vsakega napisu; tega ni izpral dež; niso ga nikoli imeli; saj ga ni bilo treba. Oni, ki hodijo semkaj na grobove svojcev, napisov ne potrebujejo: vsak pozna vsak posamezni grob. Priprosti so, a krasni. Krasni jih božja roka sama z vedno novimi prepogami, po zimi v belo, spomladi z zeleno, poleti s solnčno,

jesen z rumeno-rdečo bojo ljubezni. Rijasti sleč, ki uspeva na Pohorju sicer samo še na nedostojni Jelenski peči in nekje na Klopnem vrhu, krasni in diči kot redka in zato iskana planinska cvetka te grobove. Med njimi, pred vhomom v cerkvico sv. Device Marije, je tudi grobnica. Če dvigneš deščico, ki pokriva nagrobni kamen, ju vidiš, ki tu počivata, v sliki: pristni tip pohorskega kmeta in njegove žene, Luka Heb in Ana Heb.

»Maria Virgo, sine labe concepta, intercede pro nobis«, se glasi napis nad glavnim vhomom v cerkvico. Toda Smolnikarji so Pohorci, so vzniki, drvarji in oratarji. Kadar je praznik sv. Roka, onega, ki ima nad kolenom rano, zadobljeno s sekuro; kadar je praznik sv. Šimena, na Šimensko nedeljo, koncem oktobra, ne le 2. julija na praznik Device Marije, imajo na pokopališču okoli cerkvice na Smolniku cerkveni shod. Tedaj nihče izmed drvarjev in vznikov ne dela; to je njihov največji praznik, četudi ga navadni koledar ne pozna. In sv. Roka še prav posebej časte, da jih obvaruje nevarne rane s sekuro. Takoj, ko je bila l. 1860. cerkva zgrajena, so drvarji z lastnimi prispevki nabrali toliko svoto, da so z njo mogli nabaviti »činki« zvonček, ki še danes pozvanja v slovo tistim, ki jih na tem pokopališču polagajo v naročje zelenega Pohorja. V cerkvenem stolpu je visel nekdanji še večji zvon, ki so ga bili kupili kmetje na Smolniku. Ta je že umolknil: grabežljiva roka svetovne vojne ga je odnesla. »Činki« pa še zvonijo in kliče, da prihajajo na pokopališče in v cerkev visoko s planin drvarji in vzniki in posestniki Smolniški. Globokarjevi, Paikovi, Cebejevi, Žvajgarjevi, Hlebovi, Gornjakovi, Prodjarjevi, vsi prihajajo sem na pokopališče. Na Šimensko nedeljo pomešani z veselimi lovci; na vseh vernih duš dan, da par minut postojijo ob neznanomovanih, a dobro poznanih grobovih, ob katerih bo nekoč tudi za nje izkopano hladno ležišče.

Tedaj vlada tu bajna tišina. Vroče solze, gorke molitve, goreče sveče polne ljubezni — okoli njih zeleno smrekovje, rumeno lubovje in mecesnovje, ognjeno-rdeče črešnje, nedolžno bele breze in solze, s štirih lip padajoče na grobove — bolj spodaj zamolklo šumenje vodá Lobnice in šuštenje stoletnih gozdov; proti večeru silhuete pohorskih grebenov in kozjaških vrhov; vmes viki in klici nemirnih gozdnih ptic. Pa kadar luna z ostro zakrivljenim srpom žanje med zvezdicami, da se zdaj tu zdaj tam ktera utrta in v dolgem loku bogvekam pade in zarije v zemljo, nastanejo srebrni loki, kot da bi hoteli vernim dušam kazati pot s pohorskega pokopališča v nebesa.

Dr. F. M.

Argentinski trojčki

Siamska dvojčka sta vzbudila svoječasno ogromno senzacijo povsem svetu. Radika in Rodika sta se zvali zraščeni dekleti. Ko so ju hoteli operacijskim potom razdvojiti, ste na operaciji umrli. Od tedaj se je rodilo že več takih dvojčkov, v zadnjem času pa je svet bogatejši še za eno senzacijo. V mestu Straducio v Argentini je rodila Joana Rigio zraščene moške trojčke. Dva dečka sta zraščena v ramah, tretji pa z bokom ene ga ob bratov. Prva dva imata popolnoma normalne oči, nos in usta, a samo dve roki. Eden levo, drugi desno. Oba imata skupen želodec. Kar se tiče tretjega dečka, je njegovo telo skoro popolnoma normalno. Najznamenitejši argentinski zdravniki zatrjujejo, da tem trojčkom ni usojeno dolgo življenje. Posebno težko jih je prehranjevati, ker imajo vsi trije samo dva želodca. Kadar dobi eden hrano, pa kažeta ostala dva znake velikih bolečin. Na operacijo seveda ni niti misliti. Znanstveno društvo v Filadelfiji je ponudilo nesrečnim starišem 200.000 dolarjev, da jim prepuste trojčke. Stariši sicer še niso sprejeli ponudbe, vendar pa prevladuje prepričanje, da bodo končno vendarle podpisali pogodbo, ker bodo prišli tako do velike vsote denarja, ki jim bo olajšala življenje. Razen znanstvenega društva so se javila tudi razna podjetja z željo, da kupijo trojčke za cirkuško privlačno silo.

Spominjajte se CMD

Verdunska pokopališča

NA TORIŠČU NAJVEČJEGA VOJNEGA PEKLA. — PATETIČNI IN ISKRENI SPOMENIKI.

Do strašnega centra nekdanje nemške zapadne fronte se vozijo sedaj po desetih letih ljudje kakor na izlet. Ceste so gladke, polja obdelana, od granat razbita in posekana drevesa je nadomestilo novo, mlado drevje, vse je pozabilo na najstrašnejši del vojnega pekla. Izletniki »občudujejo« ostanke strašnega vojnega delovanja. Samo nekaj razdejanih hiš se še vidi za ličnimi novimi stavbami. Vidi in občuti se pa, da so ruševine v veliko večjem soglasju in skladu z naravo kot pa nove, v naglici zgrajene hiše. Ko ruševin že davno več ne bo, bodo te zgradbe še vedno pričale, da se je v tem kraju nekaj strašnega godilo in da so se ljudje z mrzlično naglico lotili dela in takozvane obnove, da bi se rešili strašnih spominov.

Mladi gozdovi so še nizki, mašijo in zakrivajo pa v velikem razmahu od granat vrezana žrela. Vse se bori, dela in trudi za pozabljenje. To je posebna stran človeške narave in naravnega življenja sploh. To je tek in razvoj življenja, ljudje pa morajo vendarle tolikokrat globoko vzdihniti in z obupom zaklicati: »O, zakaj smo to pozabili! Zakaj so nam usodne napake prišle tako iz spomina, da jih vedno zopet ponavljamo?!«

Človeštvu posebno nevaren je patos zmagovalstva. V njem so najglasnejši oni, ki ne poznajo grmečega ognja granat, ki niso hodili in ležali med gnili mrličji, oni, katerim ne bodo nikdar znani občutki človeka, ki se zaveda, — ne, ki ima popolno gotovost, da se lahko vsaka tekoča minuta konča s strašno smrtjo. Patetični zmagovalci, ki niso občutili vojne groze, si izmišljajo posebno junaško romantiko in na kosteh raztrganih in zadušeni vojakov postavljajo sijajne spomenike, da imajo veselje nad svojim delom, nad svojo dekorativno umetnostjo in — da svet pozabi na pravo lice vojne.

Od daleč vidijo ljudje orjaški kamniti spomenik od Douaumonta in radovedno iščejo pot do njega. Spomenik jim ne pove ničesar, govorijo pa pod njim dolge in goste vrste grobov in še nižje doli ostanki bojnih rovov. Tu se vidi, kako so

ljudje par let živeli in umirali. — Junaštvo? — Da, to je junaštvo, samo da ni romantično, veselo, osebno junaštvo, temveč junaštvo lačnih, ogroženih množic, obsojencev na smrt.

Poleg impozantnega spomenika še stoji skromna kapela, ki so jo postavili takoj po končani vojni. Ta kapela je zgovornejše od impozantnega spomenika. Vsak obiskovalec mora mimo kamenite sohe: matere, ki drži prst na ustih, ki zapoveduje mir. Mir! — Mir žrtvam, mir ljudem, ki živijo! — V kapeli so na desni in levi strani naloženi veliki leseni zaboji. V teh zabojih so kosti padlih vojakov. Na vsakem zaboji je napisano, kje so se kosti našle. To je vse, kar je znano o življenju tolikega števila ljudi. To so ostanki neznanih vojakov. Na deset in stotisoč jih je. Pravega števila nihče ne ve, samo kosti je vedno več...

Dnevno se najdejo med kamenjem, bakrom in železom, med ostanki municije in orožja razmetane kosti. Pobirajo in shranjujejo jih v zaboje. Ljudje, ki prihajajo iz barake, govorijo nehoté tišje, sram jih je radovednosti, katero je zbudil daleč vidni spomenik. V tej grobnici postane življenje plaho in nekako sramežljivo. Ta grobnica je resnica brez vsake maske, brez vsakega patosa. Ta resnica se bori proti pozabljivosti in proti pozabljenju.

A tudi te spomine bodo napravili za nevidni temelj kamenitih spomenikov. Ostanke tisočeri mrtvih bodo skrili pod marmor in granit, pod pobožne in visokodoneče spominske besede in stih. Svet skrbi za pozabljenje, proti pozabljivosti ni leka.

Naj bodo skriti neznani in znani junaki, žrtve strašne vojne, naj jih proslavlja puhli patos ali pa iskrena duša, tek življenja je pač tak, da ves svet na konec strašnega vojnega gorja veliko bolj ali celo edino še spominjajo materialne izgube in ne človeške žrtve. Malo jih je, ki prav razumejo glas grobov in zato bi morali biti tem glasnejši kot oznanjevalci človečanstva.

Sport

NA LAHKO ATLETIKO

polagajo poslednje čase hvala bogu tudi naši klubi večjo pažnjo. Saj je to športna panoga, ki bi jo moral gojiti vsakdo, ker ne služi kmalu kakšna stvar v toliki meri vsesplošni okrepitvi telesa kot ravno lahka atletika. Doslej se je pri nas žal še bore malo storilo za razširjenost tega športa. Države, ki korakajo z duhom časa (Anglija, Francija, Nemčija, ČSR), dajejo vsako leto velike vsote za gojitev lahke atletike. Izdale so celo zakonske predpise, po katerih mora dati vsako mesto, ki šteje več kot 10.000 prebivalcev, na razpolago primeren športni prostor. Vse kaže, da bomo pri nas na kaj podobnega še dolgo čakali; saj se običajno še v merodajnih krogih smatra šport kot nepotreben luksuz! Tem bolj je zato razveseljivo dejstvo, da se naši športni klubi kljub neštetim oviram in težkostim čim dalje bolj zavzemajo za lahko atletiko, dasiravno so te prireditve vedno globoko pasivne.

Jutri dopoldne imamo v Mariboru letošnjo sezono drugo lahkoatletsko prireditev, in sicer v okviru ISSK Maribora na igrišču SK Rapida. Na sporedu so vse glavne discipline, kakor teki na 100, 800 in 300 m, skoki v daljino in višino, meti kroglice in kopja. Prijave aktivnih udeležencev so že precejšnje in najdemo med njimi imena odličnih slovenskih športnikov. Miting se prične točno ob 8.30. Vstopnina je izredno nizka: sedeži 5 Din, stojišče 3 Din.

HAZENA.

Državno prvenstvo v hazeni se bo vendarle nadaljevalo, akoravno zagrebška kluba po več priliki ne bosta sodelovala. Danes je prejel ISSK Maribor brzojavno obvestilo JHŽ, da se odigra v nedeljo 4. novembra hazenska tekma SK Ilirija—ISSK Maribor za prvenstvo države. Po-

CELOVEC—MARIBOR.

Medklubskemu odboru se je posrečilo pogoditi se s koroško nogometno zvezo za odigranje mednarodne medmestne nogometne tekme Celovec—Maribor. To je prva taka tekma v Celovcu in se bo vršila že prihodnjo nedeljo 4. novembra v koroški prestolici. Revanža pride na spored spomladi v Mariboru. Naše mesto bodo v nedeljo zastopali povečini igralci ISSK Maribora, ki jih bosta pojačila Pavlin od Železničarja in Tergletz od Rapida. SK Rapid želi namreč v nedeljo na vsak način absolvirati prvenstveno tekmo s Svobodo v svoji kompletni postavi. Upamo, da igralci našega prvaka v tej tekmi — ki želimo da bi se ponavljala vsako leto — ne bodo razočarali.

Nadaljevanje prvenstva.

V nedeljo, 4. novembra se odigra v Mariboru prvenstvena tekma Rapid—Svoboda na igrišču Rapida. V predtekmi se srečata v boju za točke tudi mladi istih klubov. — Železničarji se pogajajo za nedeljsko gostovanje z nekaterimi inozemskimi klubi, ker je ljubljanski Hermes radi svoje prvenstvene tekme s Slovanom zadržan. Za slučaj, da dobi Železničar na svoje igrišče gosta, se bo vršila prvenstvena tekma Rapid—Svoboda že predpoldne.

Smuški tečaj »Peruna«.

Kolesarski klub »Perun« javlja, da priredi v letošnji zimi smuški tečaj. Radi tega vabi vse one, ki imajo veselje do smučanja, da se udeležijo tozadevne prvega estanka, ki se bo vršil v petek, 2. XI. 1928, ob 20. v klubovi sobi hotela »Kosovo«.

Dunajska šala.

— Kaj imajo Dunajčani skupnega z dr. Eckenerjem?

— Od zraka živijo!

V/AKDO
potrebuje

DOBREGA URADIA

Strokovnjaška nega
in oskrba podaljša
trajnost ur. 2080

To Vam
nudisamo
dober

STROKOVNIAK
urar

M. J. GER.iev sin
MARIBOR, Gosposka 15

Prodaja na obroke brez povišanja cen.
Popravila točno in po nizki ceni!

Glasovir
dobro ohranjen, mizna postelja (Tafelbett) ceneno na prodaj. Račje št. 10.

Hlapec,
mlad, inteligenten, želi službo k enemu konju ali kako drugo tako delo. V zahvalo bi poučeval angleščino brezplačno, katero zna perfektno eni, ali dve domači osebi v prostem času. Dopise na upravo lista pod »Hlapec«. 2092

Mnogo denarja
lahko zaslužijo zaupne poštene in čedne pisave zmožne osebe obojega spola v vsakem kraju Slovenije z nabiranjem članov za »Ljudsko samopomoč« v Mariboru, Aleksandrova cesta 45.

Pridite takoj
v Mariborski dvor k Osetu na furež (koline) in sladki vinski mošt. Zbirališče copatarjev! 2082

Park kavarna!
Danes v sredo koncert. Začetek ob 19. uri. 2084

Ključavničarski valenec
se sprejme. Ključavničarstvo Splavarska ulica 4. 2086

Kupim staro zlato
srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Oddam snažno, meblvano sobo
z električno razsvetljavo in posebnim vhomom eni ali dvem gospodičnam. Naslov pove uprava lista. 2076

ES

Naša senzacija prihodnjega tedna

168

črno ali sivo, v vseh modernih barvah in v laku.

HUMANIK

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 18
CELJE, ALEKSANDROVA CESTA 1
PTUJ, SLOVENSKI TRG, »PETOVIA«

2041

Električne inštalacije
popravlja, svetilke, likalnice, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. XX.

Hitro popravilo ur,
ceno in točno z 1—5 letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom! 1837

Baržun
v veliki izbiri že od Din 22.— naprej se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. U

Velurje za damske plašče,
pliš, barbente, flanele kupite najceneje v manufakturni trgovini Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5. 1991

Esperanto.
Začetkom novembra pričnejo trimesečni slovenski in nemški esperantski tečaj v Cankarjevi šoli. Oglasi se sprejemajo do 1. novembra v trafiki poleg Preisa v Gosposki ulici. Pojasnila istotam. 2057

Park kavarna
sprejema dnevno abonente na dobro domačo hrano. 2077

Dijakinja
kot sotovarišica se sprejme na stanovanje in hrano. Aleksandrova cesta 45, vrata 10. 2078

Singer šivalni stroj
proda za ugodno ceno Dariš, Gosposka ulica 28, dvorišče, I. nadstr. 2074

Prva in najstarejša tovarna glasovirjev
A. Fiedler & Sohn
Graz, (Stelermark) Bismarckplatz Nr. 2

Najboljša izbira. Zastopstvo svetovnih tvrdk Bösendorfer, Stingl-Original, Paillik, Nemetschke-planini etc. — Plačilne olajšave dajemo tudi za inozemstvo. 1937

Damske klobuke

2016
v veliki izbiri dobite najcenejše pri modistini

M. JAHN

Maribor, Stolna ulica 2
Popravlja točna in solidna!

Spominjajte se CMD!

Zastopniki se iščejo!

Tapetniška dela!

Popravlja žičnih vložkov prvovrstno in najcenejše. Garniture, otomane, žične vložke, preproge, zavese, madrace, sobne in kuhinjske opreme itd. dobite ceneje kakor povsod drugod

pri **Servatu Makotter-ju, Maribor,**
Krekova ulica št. 6 1911

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Kabaret Evropa

S 1. novembrom nov velemestni program. Pozornost vzbuja program Luise Lorety z dresiranimi živalmi: psi, opice, lesice, golobi, mačke i. t. d. Poleg plesnih revij nastopa tudi priljubljena pevka Mary Gaston in komičar Velkel. Vsako nedeljo in praznik popoldne velika družinska predstava. 2070

Svarilo!

Podpisani imetnik najstarejše popravilnice vseh gumijevih izdelkov, torej tudi snežnih čevljev in galoš v Mariboru sem primoran v svojem in mojih kolegov interesu na oglas „Zadrage čevljarstvih mojstrov“ v Večerniku št. 246 z dne 27. t. m. slavnemu občinstvu staviti na znanje, da popravila gumijevih čevljev spadajo brez izjeme samo v gumijevo stroko, nikakor in nikdar pa ne v čevljarstvo, ter z izrazom „šušmarji“ zadenejo le sami sebe, ker je dokazano, da oni nimajo niti znanosti niti potrebnih aparatov in orodja za popravilanje gumijevih čevljev.

V interesu sl. občinstva je, da daje svoje stvari strokovnjakom v roke, ker le isti so zmožni popravila v redu izvršiti ter za svoje delo tudi prevzeti garancijo.

2083

Jos. Moravec.

Naznanilo preselitve!

Naznanjam mojim cenjenim strankam, da sem preselil svojo krojaško delavnico iz Gosposke ulice 37 v **Vetrinjsko ul. 11** ter prosim cenjene stranke, da mi še v nadalje obdrže izkazano zaupanje. Se priporočam in beležim z odličnim spoštovanjem

Rajko Zotter
krojaški mojster

2089

Kolonijalno in špecerijsko blago najboljšje kvalitete nudi najugodnejše na drobno in debelo

Leopold Gusel, Maribor.

Koroška cesta 16 1967

Jugoslavenska eskomptna i hipotekarna banka d. d. Zagreb, Bozanska banka s. d. Beograd Agrarna i komercijalna banka, Sarajevo. fuzionirale so se pod imenom:

JUGOSLAVENSKA UDRUŽENA BANKA D. D.

Glavni zavodi: Zagreb, Zrinjski trg 7, Beograd, Knez Mihajlova 52.
Podružnice: Dubrovnik, **Maribor**, Novi Sad, Osijek, Petrinje, Sarajevo, Subotica, Sušak, Vinkovci, Zagreb, Ilica 3.
Ekspozitura: Senta.

Vplačana delniška glavniica: Din 175,000.000.—. Rezerva: Din 52,000.000.—.

Brzovjavni naslov za glavne zavode in vse podružnice:

„UNIONBANKA“

Opravlja vse bančne posle po najugodnejših pogojih.

2081